

Упраўленне па адукацыі
адміністрацыі Ленінскага раёна г.Мінска
Дзяржаўная ўстанова адукацыі
“Цэнтр дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі “Маяк”
г.Мінска”

Аддзел мастацкага выхавання

Метадычныя рэкамендацыі ЛІЧБАВЫ АДУКАЦЫЙНЫ РЭСУРС ВІДЭААГЛЯД “БЕЛАРУСКІ КАРНАВАЛ: КАЛЯДЫ”

Аўтар-складальнік:
Мардань Дар’я Анатольеўна,
педагог дадатковай адукацыі
першай кваліфікацыйнай катэгорыі,
магістр мастацтвазнаўства,
даследчык у галіне мастацтвазнаўства

тэл.: +375 (29) 575-79-03
e-mail: dashamordan@mail.ru

МІНСК

2023

Анатацыя

Пытанні захавання, узнáўлення нацыянальнай культуры не толькі не губляюць сваёй актуальнасці, але і набываюць большую вастрыню. Роля дадатковай адукацыі ў гэтым працэсе – распаўсюджваць сучасныя тэхналогіі выхавання, якія забяспечаць дастаткова вялікую колькасць яе актыўных носьбітаў для захавання і развіцця нацыянальнай культуры і будуць садзейнічаць выхаванню талерантнасці.

Каляндарна-абрадавая творчасць ахоплівала асноўныя сферы быцця і жыццядзейнасці чалавека. Відэаагляд “Беларускі карнавал: Каляды” распрацаваны да раздзела “Этнафанічная партытура каляднага абраду ў Беларусі” праграмы фальклорнага ансамбля “Млынок” для азнаямлення навучэнцаў з абрадавай культуры беларусаў, знаёмства з этапамі абрадаў “Каляды”, “Цягнуць Каляду на дуба”, “Калядныя цары”, з семантыкай калядных масак і для вывучэння аўтэнтычнай манерай выканання беларускіх калядных песень. У відэаматэрыяле таксама прадстаўлена калядная гульня “Жаніцьба Цярэшкі” і яе музычнае суправаджэнне.

Мэта: азнаямленне з абрадамі “Каляды” (“Ваджэнне казы”), “Цягнуць Каляду на дуба”, “Калядныя цары” і аўтэнтычнай манерай выканання беларускіх калядных песень.

Задачы

адукацыйныя:

- далучаць дзяцей і падлеткаў да аўтэнтычных форм народных абрадавых спеваў;
- фарміраваць навыкі выканання абрадавых песень;

развіццёвыя:

- пашыраць эмацыянальна-вобразны свет дзяцей;
- фарміраваць каштоўнасныя арыенціры значнасці традыцыйнай культуры свайго народу;

выхаваўчая:

- выходзіць на аснове фальклору пачуццё патрыятызму і любові да Бацькаўшчыны.

Відэаагляд “Беларускі карнавал: Каляды” можа быць выкарыстаны кіраўнікамі фальклорных калектываў, педагогамі на занятках прадмета “Музыка” ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі, дадатковай адукацыі. Дэманстрацыя відэаагляду дазваляе перадаць інфармацыйную насычанасць вучэбнага матэрыялу за кароткі прамежак часу, што складана зрабіць пры вусным выкладанні і з выкарыстаннем іншых сродкаў навучання.

Мэтазгоднасць распрацоўкі прапанаванага лічбавага рэсурсу заключаецца ў фарміраванні ведаў пра традыцыйную культуру Беларусі, у азнаямленні з музычным фальклорам, абрадамі, у фарміраванні пачуцця патрыятызму.

Эфектыўнасць дасягнення адукацыйных вынікаў прасочваецца ў выкарыстанні новых метадаў засваення вачальнай этнафоніі. Прымяненне на практыцы відэаагляду спрыяе развіццю цікавасці навучэнцаў да фальклорных экспедыцый.

Найбольшую практычную значнасць у сувязі з гэтым мае *метады ўключанага назірання*. Яго сутнасць заключаецца ў непасрэдным кантакце з носьбітамі нацыянальнай культуры ў мэтах яе вывучэння. Важнасць дадзенага метаду пры засваенні фальклору абумоўлена асаблівасцямі вуснай народнай творчасці. Фальклорная традыцыя мае на ўвазе непасрэдную вусную перадачу. Традыцыйныя спевы і танцы засвойваюцца “з голаса на голас”, “з нагі на нагу”. Малодшае пакаленне спевакоў і танцораў, назіраючы за старэйшымі, вучыцца ў іх і паступова далучаецца да спеваў і танцаў (“рабі як я”). Такі спосаб перадачы забяспечвае арганічнасць, захаванне аўтэнтычных (сапраўдных) стылю і манеры выканання.

Новыя адукацыйныя вынікі, якія могуць быць забяспечаны выкарыстаннем відэаагляду “Беларускі карнавал: Каляды” фальклорнымі гуртамі, заключаюцца ў развучванні этапаў абрадаў і рэгіянальнай аўтэнтычнай каляднай песеннай традыцыі, спасціжэнні функцыянальнай ролі Каляд ў абраднасці беларусаў (*Дадатак 1, 2*). Калядоўшчыкі падчас абыходу дамоў і віншаванняў выконвалі розныя абрадавыя песні, у адказ гаспадары павінны былі адарыць арэхамі, цукеркамі, каўбасой, салам. Калядкі спяваліся асобна гаспадару дома (“Ці дома сам пан-гаспадар?”), гаспадыні, сыну і дачцэ гаспадара (“Ой, рана-рана куры попелі”). Варыянтаў персаніфікаваных калядак шмат, і яны залежаць ад рэгіёна Беларусі. Падчас абраду “Ваджэнне казы” выконвалася песня “Го-го-го, каза” (*Дадатак 3*). Для тыпавога напева песні “Го-го-го, каза” (в. Тонеж, Лельчыцкі р-н), развучанай фальклорным ансамблем “Млынок”, характэрна малая тэрцыя ва ўступе, больш плаўны характар голасавядзення, але фрагментарна маторны, гетэрафонны стыль інтанавання, абразная артыкуляцыйная ўстаноўка.

Авалодаць манерай аўтэнтычных спеваў калядных песень у адукацыйным працэсе магчыма з дапамогай этнафанічнага аналізу песень, у якім адлюстроўваецца спецыфіка дыялекту і маўлення рэгіёнаў Беларусі. Методыку этнафанічнай транскрыпцыі распрацавала Т.А. Пладунова. (*Дадатак 3*).

Таксама для дакладных вынікаў засваення песень педагогам неабходна выкарыстоўваць наступныя спецыяльныя метады:

1. метады тэхнічна апасродкаванага назірання (праслухоўванне аўтэнтычных песенных узораў з дапамогай тэхнічных сродкаў);
2. аналітычны (этнафанічны аналіз);
3. імітацыйна-імправізацыйны (дакладная інтэрпрэтацыя гучання этнафанічнага ўзору);
4. фанетычна-канцэнтрычны (паслядоўная інтэнсіўнасць тэсітуры выканання і тэмбравай палітры).

Падчас абраду “Калядныя цары” выконваліся калядныя песні, якія спяваюць калядоўшчыкі. Абрад провадаў Калядаў “Цягнуць Каляду на дуба” сустракаецца на тэрыторыі Чэрвеньскага, Асіповіцкага раёнаў і ў некаторых вёсках каля Магілёва. Сёння асноўны арэал іх распаўсюджвання – Бярэзінскі раён Мінскай вобласці (вёскі Новіны, Чыжыха) і г.Клічаў Магілёўскай вобласці. У відэааглядзе прадстаўлены абрад вёскі Новіны Мінскай вобласці. Падчас абраду выконваюцца калядныя і спецыяльныя абрадавыя песні (напрыклад,

“Ай, калядачкі, а на дуб”). Для развучвання этапаў абрадаў “Калядныя цары” і “Цягнуць Каляду на дуба” выкарыстоўваўся метада тэхнічна апасродкаванага назірання (праслухоўванне аўтэнтчных песенных узораў з дапамогай тэхнічных сродкаў і прагляд відэазапісаў абрадаў).

З калядных гульняў самай пашыранай і характэрнай, асабліва на Віцебшчыне, была “Жаніцьба Цярэшкі”. Звычайна гульня праводзілася ў карчме ці, па дамоўленасці з гаспадарамі, у каго-небудзь у хаце. Удзельнічалі да 15-20 пар маладых людзей. Галоўныя героі гульні – “бацька” і “матка” – павінны былі падабраць з хлопцаў і дзяўчынак пары (улічваючы ўзаемную схільнасць) і як бы “пажаніць” іх. Хлопцы і дзяўчаты садзяцца, а “бацька” з “маткай» пытаюцца ў іх, каго яны выбяруць у пару: “бацька” пытаецца ў хлопцаў, а “матка” – у дзяўчат. Потым пару выводзяць пад музыку беларускага народнага танца “Лявоніха”. Далей “бацька” бласлаўляў іх, потым пару віншавалі жартоўнымі прыгаворамі, танцамі, карагодамі, песнямі. Калядная гульня суправаджалася прыпеўкамі “Цярэшка”.

Вынікам працы з’явілася ўключэнне развучаных фальклорным ансамблем “Млынок” калядных абрадавых песень у майстар-класы і гарадское свята “Прышла Каляда ўвечары” (*Дадатак 1*). У сувязі з тым, што знаёмства дзяцей з народнымі святамі, абрадамі адбываецца праз практычную дзейнасць, дасягаюцца больш трывалыя і значныя вынікі ў выхаванні павагі да традыцыйнай спадчыны беларусаў, у абуджэнні пачуцця прыналежнасці да беларускага народа.

Сцэнар мерапрыемства “Прышла Каляда ўвечары!”

Вядучая – Мардань Дар’я

Удзельнікі мерапрыемства: фальклорны калектыў “Млынок”

Анціпава Юлія

Мардань Дар’я

Багрыцэвіч Аляксандра

Беразнева Ксенія

Герасімчык Дыяна

Шумер Варвара

Прыстром Наталля

Маслоўская Аляксандра

Сцэна абсталявана пад вясковую хату

Печ, лаўкі, па-святочнаму засланы стол. У хаце – гаспадыня, дзеці

Вядучая: Святы Каляды, Новы год і Вадохрышча вядомы ў беларусаў пад назвай “**Каляды**”. Пярэдадзень гэтых святаў носіць агульную назву “куцця” – па назве традыцыйнай стравы. Каляды святкавалі з 24 снежня па 6 студзеня (па старым стылі), зараз яны адзначаюцца з 7 па 19 студзеня. Назва іх паходзіць ад лацінскага слова “календы”. Так старажытныя рымляне называлі першы дзень кожнага месяца. Усе календы святкаваліся, але асабліва ўрачыста адзначалі навагоднія. Назва “каляды”, засвоеная славянскімі і неславянскімі народамі Еўропы, мае свае варыянты: у рускіх і ўкраінцаў – “коляды”, у балгар – “коледуванне”, у сербаў і харватаў – “коледа” і г.д. Каляды заўсёды былі вельмі папулярнымі ў моладзі, менавіта яна больш за ўсіх удзельнічала ў разнастайных забавах, гульнях, танцах. Хлопцы і дзяўчаты аб’ядноўваліся ў групы па 5-15 чалавек і пераапрачаліся ў розныя маскарадныя касцюмы. Былі “каза”, “конь”, “бусел”, “мядзведзь”. Часам кампанію ўзначальваў “павадыр” – стары сівы дзядок, які вадзіў на павадку “казу”. Таксама ў кампаніі калядоўшчыкаў былі музыкі, запявала, механоша (той, хто насіў мех для пачастункаў) і “цыган”. Усе апрачаліся ў вывернутыя кажухі, “цыганы” вымазвалі твар сажай, павязвалі каляровыя хусткі.

Калядаванне пачыналася на другі дзень. Калядоўшчыкі збіраліся з надыходам цемры і з песнямі абыходзілі па чарзе ўсе хаты. Яны заходзілі ў двор і пачыналі спяваць віншавальныя, хвалебныя песні гаспадару, гаспадыні і іх дзецям, жадаючы ўсяго найлепшага. Кожная сям’я чакала гэтага моманту, таму гаспадар хутка выходзіў на ганак і запрашаў гасцей у дом, дзе разгортвалася сапраўдная тэатральная імпрэза. Галоўнай гераіняй была “каза”. У старажытнай славянскай міфалогіі яна лічылася сімвалам урадлівасці і дабрабыту сям’і. Яна кідалася то на калядоўшчыкаў, то на гаспадароў, “бадала” дзяцей. А потым раптоўна заціхала і падала на падлогу. Калядоўшчыкі кідаліся да казы, спрабавалі “ажывіць” яе. Але нічога не выходзіла. І тады нехта

пачынаў песню: “Ой, пан ідзе, Каляду нясе, тры куска сала, каб каза ўстала”. Пачуўшы гэта, гаспадыня ішла ў каморку і выносіла калядоўшчыкам пачастункі. Ubачыўшы іх, каза “ажывала”. Госці з развітальнай песняй пакідалі хату.

Сёння ўдзельнікі фальклорнага калектыву “Млынок” пад маім кіраўніцтвам праспяваюць для вас калядныя песні, адну з якіх (“Го-го-го, каза”) мы вывучым разам з вамі, ды прадэманструюць частку абавязковага каляднага абраду “Ваджэнне казы”.

Калядоўшчыкі:

- Добры вечар, шчодры! Загадайце калядаваці!
- Каму?
- Гаспадару!

*Ці дома, дома сам пан-гаспадар?
Добры вячор, багаты вячор!
А калі дома – выйдзі, паслухай
Добры вячор, багаты вячор!
Выйдзі, паслухай, што ў бары гудзе,
Што ў бары гудзе – пчолка-матка йдзе,
Пчолка-матка йдзе і райкі вядзе.*

Калядоўшчыкі

- Мы ж да вас не самі ідзем, мы з сабой казу вядзем – шэру, валахату, ад адной хаты да другой хаты! Дазвольце ж нашай казе паскакаці, вашу хату ўзвесяляці! (песня “Го-го-го, каза” для развучвання з педагогамі).

<https://disk.yandex.ru/d/5YXopJUSCsncaQ>

*Го-го-го, каза!
Го-го-го, шэра!
Ты хадзі, каза,
У чыстае полі.*

*У чыстым полі
Там жыта расце.
Дзе каза хадзіць,
Там жыта родзіць.*

*Дзе каза топ-топ,
Там жыта сем коп.
Дзе каза рагом,
Там жыта стагом.*

*Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра,*

*Не хадзі, каза,
Укругом сяла.*

*Укругом сяла
Гарныя стральцы.
Радзяцца ідці
Козаньку біці.*

*Козаньку біці,
Шкурку злупіці,
Шкурку злупіці,
Шубку пашыці.*

*Го-го-го, каза!
Го-го-го, шэра!
Пакланісь, каза,
Хазяіну ў ногі.
Шчэ й гаспадыні,
Шчоб адорылі.*

Калядоўшчыкі:

– Ой! Каза упала! Сдохла, прапала! Дайце казе сала, каб каза устала! Вялікі пірог, каб козы сцярог! І гладыш малака, каб каза расла! І жбаночак мёду, нам на асалоду! (*каза ўстае, карагод працягваецца*)

*Го-го-го, каза!
Го-го-го, шэра!
Пакланісь, каза,
Хазяіну ў ногі.
Шчэ й гаспадыні
Шубку ўдарылі.*

Вядучая: З Новым годам, і усім родам! З усімі святкамі-калядкамі! І з Раством Хрыстовым!

<https://disk.yandex.ru/d/licXzOoKdmyexg>

*Прышла Каляда ўвечары,
Прынясла пірагі ў рэшаце.
Паставіла пірагі на стаўпе,
Сама села Каляда й у куце.
А малыя дзеці – за пірог.
Пайшла Каляда за парог.*

Вядучая: Таксама на Каляды ладзілі гульні ды танцы. Запрашаем вас патанчыць! (*развучванне танцаў “Падэспань”, “Юрачка”*).

Абрадавая карта Каляд на Падзвінні

<u>Акцыянальны код</u> <i>(ход абрадавых падзей)</i>	<u>Тэмпаральны код</u> <i>(час адпраўлення абрадавых падзей)</i>	<u>Лакатыўны код</u> <i>(месца адпраўлення абрадавых падзей)</i>	<u>Персанальны код</u> <i>(кола ўдзельнікаў, персанажы абрадавых падзей)</i>	<u>Атрыбутыўны код</u> <i>(абрадавая атрыбутыка і прылады ў абрадавых падзеях)</i>	<u>Музычна-вербальны код</u> <i>(песеннае і вербальнае суправаджэнне абрадавых падзей)</i>	<u>Музычна-інструментальны код</u> <i>(інструментальнае суправаджэнне абрадавых падзей)</i>	<u>Пластычны код</u> <i>(пластычнае ўвасабленне і харэаграфічнае суправаджэнне абрадавых падзей)</i>
1. Посная (“галодная”) куцця. Вячэра ў гонар продкаў	Перад нараджэннем Хрыстовым. Для католікаў – 24 снежня, праваслаўных – 6 студзеня	Хата гаспадара	Усе члены сям’і	Куцця, посныя стравы: рыба, саладуха, талакно, сена	1) За вячэрай сакральнае маўчанне; 2) Закліканне мароза на куццю: “Мароз, мароз, хадзі куццю есці, не марозь малых цялятак, парасятак, гарод...”.	Не было	Седзячы за сталом
2. Варожбы	На куццю (пасля вячэры)	Вуліца, хата, пад вокнамі іншых хат	Дзяўчаты	Люстэрка, боты, паленцы, бліны	Не было	Не было	Не было
3. Святочная служба	Наступны дзень пасля куцці	Царква	Святар	Царкоўныя прылады	Канты	Грапар, кандак, свята, песні духоўнага зместу	Статычна

4. Калядныя абходы	Першы дзень Каляд (вечарам)	Вуліца, пад вокнамі, хаце	<p>I. Гурт калядоўшчыкаў:</p> <p>1) калядоўшчыкі (змешаны гурт);</p> <p>2) маскіраваныя персанажы: “мядзведзь”, “воўк”, “жораў”, “каза”;</p> <p>3) зорканосец.</p> <p>II. Гурт Хрыстаславаў</p>	Зорка, мех	<p>1) Калядкі агульнага зместу пра надыход свята, вандраванне Каляды;</p> <p>2) Дэферынцыраваныя калядкі (услаўленне гаспадару, дачцэ, сыну);</p> <p>3) “Слава Хрысту”, трапар, кандак, песні духоўнага зместу.</p>	Скрыпка, званочкі, гармонік, трашчоткі	Статычна. Гульня “Каза” (Вярэчча)
5. Калядныя ігрышчы, гульні, забавы. “Жаніцьба Цярэшкі”	На працягу Каляд	Карчма	Нежанатая моладзь, “бацька”, “матка”	Шапка, стравы святочныя	Прыпеўкі да “Лявоніхі”, песні пры падборы пар, песні-цярэшкі, песні дзяўчыны-“бабулькі”	Гармонік, скрыпка, дуда	<p>1) Танец “Лявоніха”;</p> <p>2) Скручванне пар;</p> <p>3) Уцёкі “бабулі” ад “дзядулі”;</p> <p>4) Побывавыя танцы: “Кракавяк”, “Падэспань”.</p>
6. Калядная бяседа	Пасля калядавання, ігрышчаў	Хата	Калядоўшчыкі (дзеці, моладзь, дарослыя)	Пачастункі гаспадароў	Калядкі агульнага зместу пра надыход свята,	Скрыпка, званочкі, гармонік, трашчоткі	Побывавыя танцы: “Кракавяк”, “Падэспань”

					вандраванне Каляды, вершы духоўнага зместу		
7. Багатая ("тоўстая") куцця	Напярэдадні Новага года	Хата гаспадара	Усе члены сям'і	Кілбаскі, сала, піражкі, мяса, бліны, масла, халадзец	Не было	Не было	Седзячы за сталом
8. Апісанне Каляд. Вадохрышчан- ская куцця (трэцяя)	На Вадохрышчан- скую куццю	Хата гаспадара (на вокнах і дзвярах)	Гаспадары хат	Святая вада, крыжы, кусочак тканіны на крыж (фартушок)	Канты, псалмы "Во Іордані крэшчаюць Цібе, Госпадзі"	Не было	Статычна
9. Асвятчэнне вады (Вадохрышча)	На Вадохрышча	Хата, вуліца, каля возера		Святая вада, крыж	Канты, псалмы "Во Іордані крэшчаюць Цібе, Госпадзі"	Не было	Статычна

Этнафанічная транскрыпцыя каляднай песні “Го-го-го, каза”

№3 "Го - го - го, каза!"

Го - го - го, ка - за! Го - го - го, шэ - ра! Дзе ж ты, ко - зань - ка,
дзе ж ты бы - ва ла? Я ў ба - ру, ба - ру, я - гад - кі бра - ла.

Фальклорны тэкст	Этнафанічная транскрыпцыя
<p>Го-го-го, каза! Го-го-го, шэра! Дзе ж ты, козанька, дзе ж ты бывала? – Я ў бару, бару, ягадкі брала. Я ў бару, бару, ягадкі брала, Як прабег ваўчок, схапіў козаньку, А ваўчанята за казянята. Го-го-го, каза! Го-го-го, шэра! Як ты козанька, як ты крычала? – Так я крычала: Ме-ге-ге-ге-ге!.. Як ты козанька, як ты ўцякала? – Так я ўцякала: Тупы-тупы-тупы- туп!..</p>	<p>Музычны склад – аднагалоссе. Стыль інтанавання – гетэрафонія. Дыяпазон – ад “до” да “сі” першай актавы. Рэгістры фанацыі – памежжа ніжняга і сярэдняга рэгістра. Рэзанатары – грудная клетка – рота-глотка. Рэзанатарныя вузлы – грудная клетка – падбародак – цвёрдае паднябенне. Тып інтанавання – вакальны. Характар голасавядзення – плаўны, фрагментарна штуршковы. Пеўчая пазіцыя – сярэднеязычная. Артыкуляцыйная устаноўка – О</p> <p>Го-го-го, каза! Го-го-го, шэра! Дзе ж тЭ козанька, дзе ж тЭ бывала? – Я ў барО, барО, ягадкі брала. Я ў барО, барО, ягадкі брала, Як прабег ваўчок, схапЕў козаньку, А ваўчанята за казянята. Го-го-го, каза! Го-го-го, шэра! Як тЭ козанька, як ты крычала? – Так я крЭчала: Ме-ге-ге-ге-ге!.. Як ты козанька, як ты ўцякала? – Так я ўцякала: ТОпы-тОпы-тОпы-тОп!..</p>

Этнафанічная транскрыпцыя каляднай песні “Ці дома сам пан-гаспадар”

Фальклорны тэкст	Этнафанічная транскрыпцыя
<p>Ці дома, дома сам пан-гаспадар? Добры вячор, багаты вячор! А калі дома – выйдзі, паслухай. Добры вячор, багаты вячор! Выйдзі, паслухай, што ў бары гудзе, Што ў бары гудзе – пчолка-матка йдзе. Пчолка-матка йдзе і райкі вядзе.</p>	<p>Музычны склад – двухгалоссе. Стыль інтанавання – гетэрафонія. Дыяпазон – ад “до” першай актавы да “до” другой актавы. Рэгістры фанацыі – памежжа ніжняга і сярэдняга рэгістра. Рэзанатары – грудная клетка – рота-глотка. Рэзанатарныя вузлы – грудная клетка – падбародак – цвёрдае паднябенне. Тып інтанавання – вакальны. Характар голасавядзення – плаўны. Пеўчая пазіцыя – сярэднеязычная. Артыкуляцыйная устаноўка – А</p> <p>ЦЕ дома, дома сам пан-гаспадар? Добры вячор, багаты вячор! А калЕ дома – выйдзі, паслухай. Добры вячор, багаты вячор! ВыйдзЕ, паслухай – што ў барЭ гудзе, Што ў барЭ гудзе – пчолка-матка йдзе. Пчолка-матка йдзе і райкЕ вядзе.</p>

Метадычныя рэкамендацыі
ЛІЧБАВЫ АДУКАЦЫЙНЫ РЭСУРС
ВІДЭААГЛЯД
“БЕЛАРУСКІ КАРНАВАЛ: КАЛЯДЫ”

Гарадскі конкурс лічбавых адукацыйных рэсурсаў
«Адукацыйная лічба - 2023»
Намінацыя «Віртуальная экскурсія (відэаагляд)»

Аўтар-складальнік:
Мардань Дар’я Анатольеўна,
педагог дадатковай адукацыі
першай кваліфікацыйнай катэгорыі,
магістр мастацтвазнаўства,
даследчык у галіне мастацтвазнаўства
маб. тэл. +375 (29) 575-79-03
e-mail: dashamordan@mail.ru

Дзяржаўная ўстанова адукацыі
“Цэнтр дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі
“Маяк” г.Мінска”

220006, Мінск, зав. Палявы, 2а
Тэл. + 375 (17) 310-35-24
e-mail: lencvr@minskedu.gov.by